

Znanstveno-stručni skupovi

Scientific-Professional Meetings

Osvrt na 1. hrvatski kongres o urogenitalnim i spolno prenosivim infekcijama s međunarodnim sudjelovanjem

Prvi hrvatski kongres o urogenitalnim i spolno prenosivim infekcijama s međunarodnim sudjelovanjem održan je u Opatiji od 5.–7. lipnja 2009. godine, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Cilj Kongresa bio je da kroz desetak izabranih tema, kroz predavanja eminentnih stručnjaka, pruži pregled zanimljivih i aktualnih znanstvenih i stručnih spoznaja o kliničkim, epidemiološkim, mikrobiološkim i imunološkim aspektima urogenitalnih i spolno prenosivih infekcija s posebnim naglaskom na liječenje i prevenciju, programe probira i primjenu cjepiva. Kongres su organizirali Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 10 stručnih društava Hrvatskog liječničkog zbora, četiri referentna centra Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH te Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Održano je 56 usmenih izlaganja i prikazano 25 postera. Kongresu je prisustvovalo preko 460 sudionika iz cijele Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Italije, Njemačke, Rusije i Slovenije. Kongres su financijski pomogli Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa te preko 20 farmaceutskih i drugih firmi. Glavni sponzor kongresa bila je Pliva Hrvatska.

Kongres je započeo mini simpozijem Krka Farme *Smetnje donjeg urogenitalnog trakta*. Benigna hiperplazija prostate jedno je od najčešće dijagnosticiranih oboljenja u odraslih muškaraca, vezana je uz starenje i znatno smanjuje kvalitetu života bolesnika. Težište predavanja prof. dr. sc. Ognjena Krausa bilo je na preporukama za adekvatnu medikamentoznu i kiruršku terapiju. S obzirom da su infekcije mokraćnog sustava (IMS) najčešće bakterijske infekcije ljudi, pa tako i najčešći razlog opravdanog propisivanja antimikrobnih lijekova, razumljivo je da su smjernice za liječenje i profilaksu IMS odraslih bile među prvim smjernicama Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH. Predstavila ih je prof. dr. sc. Višnja Škerk. One su inače dostupne svima putem Interneta na <http://iskra.bfm.hr>. O bakterijskom biofilmu koji je jedan od najčešćih razloga neuspjeha antimikrobne terapije, govorio je prof. dr. sc. Miro Morović. Kod biofilma su važne preventivne mjere npr. izbjegavanje i kontrola duljine kateterizacije mokra-

ćnog mjehura te adekvatna antibiotska terapija. Prof. dr. sc. Ranka Štern Padovan govorila je o suvremenoj urogenitalnoj radiologiji koja raspolaže velikim brojem različitih dijagnostičkih postupaka od kojih se najčešće koriste pregledi ultrazvukom, MSCT-om ili MR-om.

Drugi dan Kongresa sadržavao je više aktualnih tema. U HIV/AIDS sekciji dominiralo je predavanje prof. dr. sc. Josipa Begovca o današnjem antiretrovirusnom liječenju koje raspolaže snažnim i manje toksičnim lijekovima koji imaju dugotrajan povoljan učinak.

Trećina svjetske populacije ima serološke znakove aktualne ili preboljele infekcije virusom hepatitisa B, a oko 350 milijuna ljudi u svijetu je kronično inficirano. Hepatitis B je indikacija za gotovo 10 % transplantacija jetre u svijetu. U zemljama u razvoju najčešći su načini prijenosa perinatalni, s djeteta na dijete, te primjena nesigurnih transfuzija krvi i krvnih produkata. U nas se virus najčešće prenosi seksualnim kontaktom i nečistim iglama kod intravenskih ovisnika o drogama. U mini simpoziju Roche prof. dr. sc. Adriana Vince i prof. dr. sc. Boris Vucelić govorili su o najnovijim spoznajama u terapiji hepatitisa B i o kvantifikaciji HBsAg u praćenju i liječenju kroničnog B hepatitisa.

Istraživanje bolničkih urinarnih infekcija je pokazalo da izolati klebsiele pneumonije pokazuju unatrag 6 godina veću učestalost i veću otpornost na antibiotike. Kod infekcija s bakterijom *Pseudomonas aeruginosa* susrećemo se s panrezistentnim sojevima za koje nemamo više terapijskih opcija. Prof. dr. sc. Arjana Tambić Andrašević naglasila je da racionalna uporaba antibiotika za izvanbolničke infekcije te dobra kontrola infekcija povezanih s bolničkom skrbi i racionalna primjena antibiotika u bolnici mogu dovesti do smanjenja stopa otpornosti bakterija na antibiotike.

Prim. dr. Vlasta Hiršl Hečej izvijestila je da je prema rezultatima prospektivne studije, proširenost genitalne klamidijske infekcije u adolescenata i mladih žena u Zagrebu 3,6 %. Klamidijska infekcija je povezana s abnormalnim citološkim nalazom i odsustvom simptoma i kliničkih znakova pa se barem jednom godišnje preporučuje screening na klamidiju trahomatis u svih spolno aktivnih žena mlađih od 24 godine.

O problemima IMS u djece – o dijagnostici, antimikrobnom liječenju, profilaksi i korekcijskim mjerama govo-

rio je doc. dr. sc. Goran Tešović, a o zapažanjima temeljnim na kliničkim iskustvima u liječenju IMS djece s vezikoureteralnim refluksom govorio je prim. dr. Ivica Knežević.

Inkontinencija mokraće je stanje u kojem pacijentu nevoljno otječe mokraća, može se objektivno dokazati, a bolesniku predstavlja značajan socijalni i higijenski problem. O suvremenom pristupu u dijagnostici i liječenju žena s inkontinencijom mokraće i defektima dna zdjelice govorila je grupa liječnika iz Klinike za ženske bolesti i porode Kliničkog bolničkog centra Zagreb; prof. dr. sc. Slavko Orešković, mr. sc. Tomislav Župić i mr. sc. Držislav Kalatić.

Prošlo je više od 20 godina od prve registracije tada posve novog, originalnog hrvatskog antimikrobnog lijeka azitromicina (Sumamed®, PLIVA, 1988. godina). Kliničkom primjenom azitromicina postignut je u svjetskim razmjerima bitan pomak u liječenju SPI. Lijek je prvog izbora i primjenjuje se jednokratno u dozi 1×1,0 g oralno za akutnu negonokoknu upalu mokraćne cijevi i vrata maternice te za infekciju trudnica uzrokovanu s Chlamydiom trachomatis. Azitromicin je u višim dozama djelotvoran na niz različitih UGI i SPI.

U mini simpoziju Plive Hrvatska sudjelovalo je 7 eminentnih stručnjaka: dr. Adela Kolumbić-Lakoš, prof. dr. sc. Igor Francetić, prof. dr. sc. Ilija Kuzman, doc. dr. sc. Goran Tešović, prim. dr. sc. Dalibor Vukelić, doc. dr. sc. Deni Karelović i prof. dr. sc. Bruno Baršić govorili su o primjeni Sumameda u različitim kliničkim indikacijama.

Sindrom prostatitisa je najčešći urološki problem u muškaraca mlađih od 50 godina i treći najčešći urološki problem u starijih muškaraca. Čine ga simptomi od strane mokraćne cijevi, simptomi od strane prostate i seksualni poremećaji. Prostatitis utječe na kvalitetu života bolesnika u jednakoj mjeri kao bolest koronarnih arterija ili Chronova bolest. U jednakoj mjeri utječe na mentalno zdravlje bolesnika kao šećerna bolest ili kongestivno srčano zatajenje. U toj sekciji govorili su istaknuti svjetski stručnjaci – prof. dr. sc. Kurt G. Naber iz Njemačke, te prof. dr. sc. Vittorio Magri i prof. dr. sc. Gianpaolo Perletti iz Italije. O rezultatima prospektivnog 10-godišnjeg istraživanja prostatitisa u ime grupe autora govorila je prof. dr. sc. Višnja Škerk. To je istraživanje pokazalo da je u Hrvatskoj u trećine bolesnika s prostatitisom uzročnik spolno prenosiva infekcija – klamidija, ureaplazma, trihomonas. Dr. Srđan Roglić prikazao je usporedbu kliničkih simptoma vrednovanih NIH-CPSI i bakteriološkog izlječenja u bolesnika s etiološki različitim oblicima kroničnog prostatitisa. Odavno je poznato da prostatitis, benigna hiperplazija prostate i karcinom mogu koegzistirati u prostati, a u novijim publikacijama sve je više dokaza o direktnoj ili indirektnoj povezanosti kronične upale i/ili infekcije i karcinoma prostate. O ulozi upale u patogenezi i ranoj dijagnostici raka prostate govorio je prof. dr. sc. Ognjen Kraus.

U dvije sekcije o infekciji uzrokovanj humanim papiloma virusima sudjelovalo je 13 predavača, od čega iz Slovenije prof. dr. sc. Mario Poljak i prof. dr. sc. Marko Potočnik, te iz Hrvatske prof. dr. sc. Jasmina Vraneš, dr. sc. Snježana Židovec Lepej, dr. Nives Šikanić Dugić, prof. dr. sc. Goran Grubišić, mr. sc. Joško Zekan, prof. dr. sc. Ante Ćorušić, prim. dr. sc. Marina Kuzman, prof. dr. sc. Mihael Skerlev, dr. Vesna Juhović Markus, prof. dr. sc. Hrvoje Vrčić te prof. dr. sc. Adriana Vince. Većina infekcija HPV-om je asimptomatska, prolazna i virus spontano nestaje, no ponekad infekcija može rezultirati postupnom tvorbom različitih tumora pločastog epitela. Visokorizični genotipovi HPV-a, posebice tipovi 16 i 18 otkrivaju se u gotovo 100 % uzoraka karcinoma vrata maternice, u više od 80 % raka anusa, u više od 60 % raka penisa, rodnice i stidnice, a neki radovi pokazuju njihovu važnost u etiopatogenezi karcinoma usne šupljine. Općenito HPV izaziva 5 % svih karcinoma ljudi, a 10 % svih karcinoma žena. Zadaća je javnozdravstvene službe u RH organizirati Nacionalni program prevencije raka vrata maternice koji bi obuhvaćao:

- organizaciju primarne prevencije (edukacija i cijepljenje) i
- organizaciju sekundarne prevencije (program probira).

Adolescenti se zbog sklonosti rizičnim ponašanjima i neprepoznavanju rizika smatraju osobito ugroženom populacijom za spolno prenosive infekcije. Primarna prevencija uključuje zdravstveni odgoj na način primjeren tim dobnim skupinama, osiguranje zdravstvene službe koja odgovara potrebama mladih, te dostupno cijepljenje protiv HPV infekcije. Danas se međutim i dalje osjeća nedostatak specifičnih savjetovališta za probleme seksualnog i reproduktivnog zdravlja mladih.

Kongres je završio mini simpozijem "Slavko Schönwald" u kojem su prof. dr. sc. Vesna Jureša, prof. dr. sc. Milica Katić i dr. Klaudija Benić-Salamon, stručnjaci iz područja primarne zdravstvene zaštite izložili specifičnosti zbrinjavanja bolesnika sa spolno prenosivim infekcijama.

I ovaj je kongres pokazao da je problematika urogenitalnih i spolno prenosivih infekcija uvijek aktualna te da se o njoj trebamo kontinuirano educirati.

Prof. dr. sc. Višnja Škerk, dr. med., spec. infektolog

**Voditeljica Referentnog centra Ministarstva zdravstva
RH za infekcije mokraćnog sustava**

**Predsjednica 1. hrvatskog kongresa o urogenitalnim i
spolno prenosivim infekcijama s međunarodnim**

sudjelovanjem

III. Požeški simpozij o infektivnim bolestima**Požega, 18.–20. lipnja 2009.**

U organizaciji stručnih društava Hrvatskog liječničkog zbora Hrvatskog društva za infektivne bolesti, Hrvatskog društva za mikrobiologiju i parazitologiju, Hrvatskog epidemiološkog društva, te Zavoda za javno zdravstvo Požeško-Slavonske županije, Opće županijske bolnice Požega, Opće županijske bolnice Pakrac i Doma zdravlja Požeško-Slavonske županije organiziran je "III. Požeški simpozij o infektivnim bolestima" s međunarodnim sudjelovanjem.

Sudjelovalo je oko 120 učesnika raznih profila iz cijele Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Slovenije.

Bio je to zajednički interdisciplinarni stručno znanstveni skup stručnjaka koji se bave zamršenim problemom infektivnih bolesti, a zadana tema je bila vrlo široka: Novosti u prevenciji, etiološkoj dijagnostici i liječenju infektivnih bolesti.

Nakon svečanog otvorenja uz prigodni program i pozdrave uzvanika i organizatora slijedilo je kratko osvježanje, a zatim je započeo stručni program.

Održano je 29 usmenih predavanja, te je prikazano 5 postera.

T. Jeren je dala uvodno predavanje o značaju infektivnih bolesti na početku trećeg tisućljeća u svjetlu novih spoznaja na području epidemiologije vezano uz klimatske promjene, zatim o utjecaju globalizacije u sve segmente infektivnih bolesti, te o javno zdravstvenom značaju tih bolesti.

Slijedilo je vrlo zanimljivo predavanje I. Kuzmana o novoj gripi H1N1, koje je pobudilo velik interes slušača.

Serijska predavanja o raznim aspektima virusnih hepatitisa, te HIV infekcija autora: A. Vince, M. Poljak, P. Rizvan, I. Mihaljević, S. Šabović, uvijek izazivaju pozornost i plodnu raspravu.

D. Karelović je govorio o danas tako aktualnoj temi: Genitalne infekcije ljudskim HPV.

Slijedila su dva predavanja o dilemama s različitim cijepljivima: I. Kuzman o potrebi bolje prevencije invazivnih pneumokoknih bolesti i influence.

V. Milošević postavlja pitanje cjepiti ili ne protiv zaušnjaka.

N. Pandak upozorava da u diferencijalnoj dijagnostici periferne pareze n. facialis treba uvijek misliti na Borreliu burgordferi kao etiološkog čimbenika.

Slijede dva zanimljiva predavanja: Analiza salmonela izoliranih u 2008., M. Petanović i sur., zatim o bjesnoći i antirabičnoj zaštiti kolega A. Vitalia i sur.

Uvijek su kliničarima zanimljivi prikazi diferencijalno

dijagnostički nejasnih bolesnika kao "case report", i nakon takvih predavanja rasprave su vrlo žive i korisne:

M. Tomić i sur. I Poremećaj agregacije trombocita nakon cijepljenja DTP+Hiberix i Polio cijepljivom, zatim G. Maričević i sur.: Dilema: Pneumonija, tuberkuloza ili karcinom, Z. Andrić i sur.: Terapija kožnih promjena kod Herpes zostera, V. Drkulec i sur.: Hripavac u djece s atopijskim bolestima, I. Poljak i sur.: Legionarska bolest – uvijek aktualan problem.

Slijedila su tri predavanja na temu bruceloze, vrlo zanimljivo:

S. Ahmetagić i sur.: Kliničke i epidemiološke karakteristike bruceloze u hospitaliziranih bolesnika, N. Mušić i sur.: Akutna bruceloza udružena s Coombs pozitivnom autoimunom hemolitičkom anemijom i diseminiranom intravaskularnom koagulacijom, te E. Hadžić i sur.: Magnetska rezonanca u dijagnostici bruceloznog spondilodiscitisa. B. Dželalija je prikazao diferencijalno dijagnostički vrlo kompliciran slučaj bolesnika s plućnom aspergilozom. A. Srzić: Varicela komplicirana miokarditisom.

Posljednje predavanje u ovoj skupini Lj. Perić i sur. govori o bolesniku s gnojnim meningitisom uz kojeg se razvio ventrikulitis i apsces mozga s hidrocefalusom.

Zatim su bila iznesena tri predavanja na različite teme:

N. Andrić: Prevencija bolničkih infekcija u Općoj županijskoj bolnici Pakrac, te isti autor govori o usporedbi imunokromatografskog testa i IF u dijagnostici RS virusa u aspiratu nasofarinksa. N. Gotovac i sur. daju kritički osvrt na posljedice koje nastaju zbog nepoštivanja algoritama u preoperativnom liječenju ehinokokoze.

Prikazani poster i uz vrlo zanimljiv i suvremeno prikazan sadržaj su bila prava mala likovna ostvarenja:

B. Vuković-Katrić i sur.: Vrućica uzrokovana stranim tijelom u bronhu, B. Jeren-Strujić i sur.: važnost detektiranja CMV u bolesnika na hemodijalizi, mogućih primalaca transplantiranog bubrega. D. Petković i sur.: Djelotvornost i podnošljivost Klaritromicina u liječenju uretralnog sindroma uzrokovanog Chlamydia trachomatis u odnosu na Doxyciclin. A. Šimić i sur.: Benigne konvulzije uz Rotavirusni gastroenteritis. B. Jeren-Strujić i sur.: C reaktivni protein – marker nijemih infekcija u bolesnika na hemodijalizi.

Sva su predavanja bila vrlo dobro koncipirana, suvremeno opremljena i iznesena, a ono što je vrlo važno potakla su žive i plodne rasprave, nekada i vrlo dinamične što samo pridonosi vrijednosti skupa.

Kao i uvijek domaćini su pokazali široko otvoreno slavonsko srce i plemenitost duše i učinili sve, da društveni dio sastanka bude jedinstven i nezaboravan.

Uživali smo na izletu u parku prirode Papuk uz

slavonske specijalitete i vokalno tamburaški sastav.

Jednako je zanimljiv bio posjet obiteljskim gospodarstvima obitelji Hruška i Enjingi.

Simpozij je bio vrlo uspješan u stručnom i društvenom pogledu, i zahvaljujemo svim sudionicima, a posebno domaćinima na nesebičnom trudu.

Tatjana Jeren
Predsjednica HDIB - HLZ